

MEMORANDUMUL:

De un an 70 Lei = 140 Cei
 Anul an 85 Lei = 70 Cei
 De un an 30 Lei = 30 Cei
 De un an 10 Lei = 10 Cei
 De un an 5 Lei = 5 Cei
 De un an 2 Lei = 2 Cei
 De un an 1 Lei = 1 Cei

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRATIA
 Strada Zrinyi numărul 1 a
 INSERȚIUNILE
 nu primesc la administrație
 și se taxază după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPUNZĂ.

Disolvarea liceului unguresc.

— Direcțiunea a deschis cursurile ignorând dispozițiunile autorităților. —

Se știe că Consiliul Dirigent a admis înființarea liceului cu limbă de predare ungurescă în Arad, cerând însă îndeplinirea condițiilor necesare pentru apărarea intereselor statului român.

Consiliul dirigent a însărcinat pe prefectul Aradului, d. dr R. Veliciu investindu-l cu putere discrețională, cu executarea dispozițiilor privitoare la înființarea acestui liceu. Proprietara liceului, comunitatea bisericească rom. cat. a deschis însă cursurile ignorând dispozițiunile dlui prefect, care s'a văzut astfel constrâns a disolva liceul, raportând imediat președintelui Consiliului dirigent, dlui I. Maniu și a cere autorităților militare pornirea procedurii penale împotriva renitenței conducerii liceului față cu autoritatea de stat.

D. prefect. dr R. Veliciu a făcut ieri presei locale următoarea declarație în chestia sistării cursurilor la liceul cu limbă de predare maghiară:

Liceul catolic din Arad a fost disolvat azi, dimineață, cu ajutorul siguranței și a jandarmeriei în urma ordinului meu care l-am dat, deoarece cursurile s'au deschis contra dispoziției și protestului meu, încă în luna Octombrie. Am declarat că, până nu se îndeplinesc condițiunile stabilite în baza dispoziției Consiliului dirigent, institutul nu-și poate începe funcționarea. Cursurile s'au început la acest gimnaziu ignorându-se cu totul dispozițiunea mea, și acest fapt eu îl consider de renitență bruscă față cu autoritatea de stat și care fapt va avea consecințe grave.

Am raportat dealcum telegrafic președintelui Consiliului Dirigent, d. Iuliu Maniu, despre acest caz și l-am comunicat și autorităților militare, ca tribunalul militar să pornească procedura împotriva conducătorilor liceului catolic.

Deschiderea universității din Cluj.

Cursurile la Universitatea din Cluj vor începe la 3 Noembrie. Inscrisurile la Universitate se fac mereu și ele au dat rezultate mai presus de așteptările noastre. În afară de studenții ardeleni și bănățeni s'au înscris mulți tineri din vechiul regat, din Basarabia, Bucovina și din Macedonia.

Resortul cultelor a deschis două căminuri studentești în care se adăpostesc peste 400 de studenți din diferite provincii. Viața în aceste căminuri se organizează după modelul internatelor universităților engleze. Studenții învață la aceste căminuri pe lângă altele în mod intensiv limba franceză și engleză.

Aproape toți profesorii la cele patru facultăți au sosit în localitate. Duminică seara cu un tren special au sosit la ora 10 toți dñii profesori universitari din vechiul regat.

După cum am anunțat profesorii dela Medicină au luat definitiv în seamă clinicele instituind personalul românesc.

Inaugurarea solemnă a Universității se va face la 1 Decembrie când se împlinește un an dela unirea Transilvaniei cu patria-mumă. La această serbare va lua probabil parte și familia regală precum și reprezentanții universităților românești, franceze, italiene, engleze și ai altor universități. (Patria)

România și Ungaria.

Ziarul elvețian „Democratul” scrie despre relațiile dintre România și Ungaria următoarele:

Conferința păcii a rugat România să nu evacueze Budapesta. Americanii care ceruseră mai înainte cu mult sgomot ca trupele române să părăsească Budapesta, amenință acum pe biata Românie, dacă ar îndrăzni să-și retragă trupele!...

Care este explicațiunea acestei politici sau mai bine zis acestei lipse de politici din partea conferinței în ceea ce privește Ungaria și România? Să recapitulăm puțin ultimele evenimente. Atacată de bolșevicii unguri și hotărâtă să isprăvească cu ei, România a trecut Tisa și s'a îndreptat spre capitala ungară pentru a distruge acest cuib de microbi bolșevici și de-a pune capăt amenințărilor la frontierele sale.

Imediat mare emoție în rândul conferinței de pace dela Paris. Conferința dă ordin colonelului Romanelli să împiedice armata română de-a intra în Budapesta. Din fericire România a reușit să convingă conferința, ca să-și schimbe părerea. După ce au intrat trupele române, Europa s-a simțit ușurată și laudele ce i se aduceau, nu mai conteneau. Dar timpul a trecut, și uitându-se serviciile aduse, consiliul suprem a crezut, că poate trata România, așa după cum te-ai purta cu un hoț, deci România a fost, invitată să părăsească Budapesta. De data aceasta consiliul jignise adânc România, o țară aliată ale cărei servicii le uitase. România s'a declarat gata să evacueze capitala Ungariei, și când evacuarea începu, atunci aliații și-au dat seama de primejdia care îi amenința.

Din cauza aceasta, azi e rugată să rămână în Budapesta cel puțin până se va forma un guvern ungar, și o armată regulată capabilă să mențină ordinea.

Atunci se pune o chestiune: dacă România este un hoț care jefuește Ungaria, cum i se dă azi însărcinarea de a face poliția acestui stat?

Această nouă misiune de încredere dată țării noastre echivalează cu o retragere formală a insultei care ni-a fost adresată și cu o mărturisire a nedreptății comisă față de România.

Presă franceză a fost foarte favorabilă României. D. Clemenceau numai călcându-și pe inimă a putut lua dispoziții contra României. Conferința lucra sub inspirația delegaților americani din Budapesta. Majoritatea membrilor acestei comisii sunt pseudo-americani. În realitate ei sunt unguri emigrați în Statele Unite. Astăzi judecători, în propria lor cauză. Iată și explicația faptului, că România nu trebuie să evacueze Budapesta.

Armata românească trebuie să apere acum bogățiile maghiare, trecute în mâinile capitaliștilor americani. Totul se explică pe lumea aceasta...

Ancheta pentru înfrângerea dela Piave.

Viena. — Ancheta pentru stabilirea responsabilității înfrângerii dela Piave continuă. Au fost ascultați încă doi generali și mai mulți ofițeri superiori, cari au declarat că frontul în nici un caz nu mai putea fi menținut fiindcă slăbise disciplina între soldați. (Ag. Dacia).

Organizarea bisericii ortodoxe române.

Organismul bisericii.

Prima parte constitutivă a organismului bisericesc e comuna bisericească; toți membrii comunei bisericești, partea bărbătească trecuți de 25 de ani, să fie înzestrați cu dreptul activ și pasiv a participa la conducerea afacerilor bisericești dacă a satisfăcut datorinței de a suporta sarcinile pentru susținerea comunei bisericești; cu împlinirea de 25 de ani în general mințea omenească ajunge la deplină dezvoltare.

Preotul, conducătorul oficiului parohial să fie totodată și președintele natural al sinodului și comitetului parohial; dacă episcopul e președintele natural al sinodului diecezan și a consistorului, dacă protopopul e președintele natural al sinodului și comitetului protopopesc, numai uniformitate e, că și preotul conducătorul oficiului parohial, poate fi președintele natural al sinodului și comitetului parohial.

Dacă în comună sunt mai mulți preoți, aceia cari nu conduc oficiul parohial, să poată fi membri ai sinodului parohial și membri alegibili ai comitetului parohial; în sinodul diecezan și în cel protopopesc și în consistoriu și în comitetul protopopesc sunt și preoți membri, uniformitatea organismului aduce cu sine, că și în sinodul și comitetul parohial pot fi membri și preoți.

În fiecare comună bisericească să fie 2 epitropi, iar preotul, dacă sunt mai mulți preoți, unul dintre aceia, care nu conduce oficiul parohial, să fie controlorul natural al epitropiei.

Protopopiatul.

A doua parte constitutivă e protopopiatul, constând din 15—20 comune bisericești; sinodul, comitetul, epitropia și scaunul protopopesc din statutul bisericii din Ungaria nu s'a putut valida, s'au dovedit de superflue, deci trebuiesc eliminate, și introdus numai sinodul anual al tuturor preoților din protopopiat, care ar avea a se ocupa cu eruarea și aplicarea mijloacelor potrivite pentru combaterea ateismului, a sectarismului și a proselitismului, a datinilor demoralizatoare, a sărbătorilor păgâne, a alcoolului, a se ocupa cu catechizarea, cu predica și cu alte agende potrivite de a propaga viața morală religioasă credincioșilor.

Dieceza.

A treia parte constitutivă e dieceza constând din 10—12 protopopiate; pe episcop îl alege sinodul diecezan, alegerea din punct de vedere e cvalificațiunei al alesului o cenzurează sinodul episcopesc, iar regele întărește alegerea; pe deputații sinodali diecezani îi alege membrii comunelor bisericești în sinoadele parohiale pe un ciclu de 5 ani, pe funcționarii diecezei — deci și pe asesor referenți îi alege pe viață consistoriul plenar, sunt amovabili pe cale disciplinară; sinodul alege pe asesori onorari din toate trei sene, — deci și pe cei din senatul bisericesc — pe un ciclu de 5 ani; în senatul episcopesc și școlar una terțialitate preoți și două terțialități mireni, în senatul bisericesc numai una parte preoți, pe deputații din cler îi alege numai preoțimea, sinod ordinar se ține odată pe an; — trebuiesc luate dispozițiuni pentru controlarea oficiului protopopesc.

Metropolia.

Al patrulea grad e metropolia constând din 4—5 dieceze, sinodul metropolitan

INFORMAȚII.

se eliminează; consistoriul metropolitan e forul apelatoric pentru consistoriile diecezane; pe metropolit îl alege congresul național bisericesc pe viață, iar pe membrii consistoriului metropolitan, una terțialitate preoți și două terțialități mireni, pe 5 ani; și membrii senatului bisericesc cad sub alegere tot la 5 ani; pe funcționarii consistoriului metropolitan îi alege consistoriul metropolitan, salariile le stabilește congresul național bisericesc.

Patriarchia.

Al cincilea și ultimul grad e *patriarchia*, constă din toate metropoliile, cuprinde în sine întreaga biserică gr.-or. română din regat, sta sub conducerea patriarhului și a consistoriului patriarhal, și acest consistoriu constă din 3 senate; congresul bisericesc sau congresul patriarhal alege pe patriarh pe viață, iar pe membrii consistoriului patriarhal — deci și pe cei din senatul bisericesc — tot pe câte 5 ani; președintele natural al congresului și al consistoriului patriarhal e patriarhul; metropoliții și episcopii diecezani sunt membri naturali ai congresului, dacă patriarhul ales a fost episcop sau metropolit, calificarea lui numai cade sub cenzura sinodului episcopesc, trebuie interzis de rege.

Congresul constă din patriarh, din toți metropoliții și episcopii diecezani și de la fiecare dieceză câte 3 deputați preoți și 6 deputați mireni aleși de sinoadele diecezane; congres se ține în tot anul; congresul e forul legislativ pentru întreaga biserică și forul apelatoric pentru sinoadele diecezane; sinoadele diecezane și consistoriile diecezane și metropolitane, când află că vr'un obiect reclamă dispozițiune legislativă, subțern proiectele lor motivate consistoriului patriarhal, iar acesta le revidiază și le subțern congresului, consistoriul patriarhal face rapoarte anuale către congres și cere dispozițiuni legislative. Consistoriul patriarhal alege personalul cancelariei patriarhale și pe asesorii referenți pe viață.

Când un membru al episcopului devine neputincios sau neapt de funcțiune congresul face dispozițiune pentru pensiuine.

Sinodul episcopesc.

Constă din patriarh ca președinte și din toți metropoliții și episcopii diecezani, se ocupă cu cauzele dogmatice, cu cauzele disciplinare a episcopului, cenzurează alegerea episcopilor din punct de vedere al calificățiunii, alegerea neaprobată de vinc nevalidă.

Salarizarea preoțimei.

Congresul național bisericesc stabilește dotațiunea episcopului și a preoțimei, dotațiunea episcopului se plătește din averile bisericești, biserica capătă ajutor anual din bugetul statului până când venitele averilor bisericești nu vor putea acoperi spesele de administrare a bisericești; dotațiunea preoțimei o plătește comuna bisericească, însă statul prin organele sale grijește de repurtare și de incasare, preotul să capete salariul său dela oficiul de dare, biroul preoțesc se abandonează, stola se regulează prin congres, comunele bisericești să răcească să capete ajutor dela stat, fiecare comună bisericească să fie îndatorată a-și crea fond pentru acoperirea speșelor de susținere. Acestea sunt numai principii generale.

Un binevoitor al bisericești.

Teatru, Muzică, Cinematografe.

Teatrul APOLLO
In 30, 31 Octomvrie
1, 2 Noemvrie.
Atracțiune italiană
Vestezire în Maiu
dramă socială în 5 acte.
In rolul principal: Leda
Oys.
Te 614

Teatrul URANIA
In 30, 31 Octomvrie
1, 2 Noemvrie
După romanul lui Turgenyev
Arabella
dramă socială în 5 acte.
In rolul principal: Pola
Negri.

— Resortul Cultelor și a Instrucțiunii publice a admis pentru învățământul secundar manualele următoare: Geometrie. Partea I. Planimetrie și desemn geometric. Partea II. Stereometrie și desemn geometric de Pavel Percea. Fizica de Tit Liviu Blaga. Curs de fizică experimentală vol. I. și II. de A. Ciortea și T. C. Blaga. Curs elementar de Botanică și Zoologie; Parte I. și II. de Gheorghe Chelariu. Istoria universală, vol. I. Evul vechiu de Ioan Bunea.

Numai pentru anul școlar 1919-20 s'au admis manualele:

Gramatică germană teoretică-practică și carte de cetire germană de dr. Ioan Bunea. Manual de limba germană. I—II și III—IV de Dr. Cost. Lacea. Aritmetica pentru școlile medii de Beke. M. A. Ciortea. Planimetrie desemnativă și Planimetrie constructivă de Fodor-Vagner, tradusă de Iosif Hossu. Geometrie de Sarkamy—Iosif Hossu, E. Viciu și Dr. I. Radu. Istoria universală, vol. I. Evul vechiu de Dr. Al. Marki, trad. de Dr. E. Szabo și G. Nestor. Limba română, ființa, originea, rudenii și istoria ei de Virgil Onitiu. Carte de cetire pentru cl. gimn. de Virgil Onitiu.

— „Unirea” scrie:

„Inlocuirea coroanelor s'a amânat, după cât apare din ziarele din vechiul regat, până la lichidarea Băncii austro-ungare.

Și până atunci ce facem noi, bieții Ardeleni.”

Ce-au făcut și până acuma, răspunde un ecou.

— In Budapesta s'a sinucis tatăl conducătorului bolșevist Pogány. Motivul sinuciderii sunt suferințele ce au avut să le îndure în urma isprăvilor fiului său. El se cheama Wilhelm Schwartz. (Ag. Dacia.)

Eforia școlară a orașului Arad, va ținea Luni, 3 Noemvrie a. c. d. a. la orele 4 în sala de ședință a primăriei, ședință la care invită a lua parte pe toți membrii eforiei.

Obiectele sunt: Rugarea alor 175 locuitori din Șega pentru ridicarea unei școale comunale cu limba de propunere maghiară. *Dr. Ioan Robu*, președintele eforiei școlare.

— Brutarii din localitate s'au prezentat azi primarului orașului, plângându-se că nu pot câștiga făină pentru pâine.

Pe piața Aradului se găsește însă făină în cantități mari și astfel plângerea brutarilor, d. primar a găsit-o de nemotivată.

Brutarii doreau adecă să esopereze o urcare a prețului pâinei maximată cu 2 cor. 50 fileri chilogramul. Nu și-au putut ajunge însă acest scop al lor, vânzându-se făina în piață, în urma cantității noi, ce se oferă, chiar și sub prețul maximat.

— Biroul de locuințe, atrage atențiunea locuitorilor că închirieri de locuințe nu se pot face decât cu permis dela acest birou.

Toți aceia cari vor da în viitor locuințe în chirie, fără ca chiriașul să poseadă bilet de locuință, vor fi pedepsiți, iar chiriașii, afară de pedeapsă vor fi scoși din noua lor locuință.

— In ședința „Aradanei” ținută în 26 cor., direcțiunea a ales director executiv al societății pe d. Ioan Moldovan, fost funcționar al băncii „Victoria”.

D. Ioan Moldovan e un bărbat financiar binecunoscut și apreciat în cercurile financiare românești din Ardeal, în urma zeloasei sale activități dezvoltată timp de 25 de ani pentru ridicarea băncii românești „Victoria”, și care în calitate și de revizor al „Solidarității” a avut prilejul a cunoaște situația tuturor băncilor românești din Ardeal.

— Poliția din Viena, a deținut zilele trecute pe spartachistul Levinger, care a evadat din închisoare când avea să fie transportat la München. (Ag. Dacia.)

C. F. vicinale Arad-Podgorie Societate pe acțiuni.

C. F. vicinale Arad-Podgorie, soc. pe acțiuni își ține a XX-a adunare anuală obișnuită în sala de ședințe a băncii „Prima casă de păstrare arădană”, la 10 Noemvrie a. c. la orele 11 a. m. la care își invită cu onoare acționarii. Arad luna Octomvrie anul 1919. Direcțiunea. Ordinea de zi: 1) Raportul direcțiunii despre activitatea din anul 1918. 2) Raportul comitetului de supraveghere. 3) Prezentarea socotelor de pe anul 1918 și a bilanțului, stabilirea bilanțului, întrebuintarea câștigului financiar, aducerea de hotărâri în privința absolvirii direcțiunii și a comitetului de supraveghere. 4) Hotărâri în privința funcționării mai departe a societății. 5) Alegerea membrilor direcțiunii. 6) Alegerea comitetului de supraveghere. 7) Stabilirea onorariilor direcțiunii și ale comitetului de supraveghere.

Notiță. Estras din regulament: Fie care acționar are câte un drept de vot după numărul acțiunii de 100 cor. Acel acționar care dorește să-și exercite dreptul de vot în adunare, personal sau prin plenipotențiat, este obligat să-și prezinte înainte cu 3 zile de ziua ședinței, acțiunile cu bonurile încă neescontate, sau reversele ce le are dela oficiile de stat, sau administrative sau pe cele date de vr'un institut financiar supus dărilor de seamă publice, la cassa societății din Arad (ore ofici-oase între 8—12 a. m.), despre acții va obține document, care în ședință va servi de dovadă a dreptului de vot. Reprezentanții autorităților își vor putea exercita dreptul de vot și fără a depune acțiunile, ci numai pe lângă legitimarea calității lor de reprezentanți.

Contul bilanț la 31 Decemvrie 1918. Avere: Instalare de căi ferate și întregire 3,398.200 Cor. Investiții controlate de autoritățile guvernului 138.184 cor. 44 fil. Total investiții 316.901 cor. 11 fil. Cheltueli cu instalarea forței electrice 6,254.000 cor. Hărțile de valoare ale fondului de rezervă 40.014 cor. restante dela acționari 9046 cor. 69 fil.

Capital acționar depus: în portofoliul societății 40.000 cor., activ la cassă 102,811 cor. 75 f. Activul caselor gărilor 4291 cor. 22 f. Fondul de penzi 235.648 cor. 86 f. Activ în materiale 318.464 cor. 73 f. Debitori 1,398.048 cor. 43 f. Active diverse 40.419 cor. 94 f. Transportul pierderilor din a. 1917 cor. 2,358.148 cor. 48 f. Câștigul din a. 1918 cor. 31.116 cor. 36 f. Pierderile totale 2,327.032 cor. 12 f. Suma totală 14,484.878 cor. 85 f. Datorii capital acționar prim 878.500 cor. capital acționar cu drept de prioritate 2,091.700. Totalul capitalului acționar 2,970.200 cor. Imprumut scadent 678000 cor. Fond de rezervă 41.970 cor. 15 f. Fondul pensiunilor 235.648 cor. 86 f. Fondul special de ajutorare 5644 cor. 10 f. Depozit acționar: acții cari se află în portofoliu nescontate 40000 cor. Creditori 9,615.968 cor. 33 f. Pasive diverse 897.447 cor. 41 f. Sumă totală 14.484.878 cor. 85 f.

Arad 1918, Decemvrie 31. Direcțiunea. A examinat și a aflat totul în ordine. Comitetul de supraveghere. (Reproducerile lui se remunerează. A. 638-1.

Colecta pentru biserica Mărășești.

Dela parohia din Șomoșches (Szomoskeszi) cor. 487.82
Suma din urmă cor. 19512.18
Total: cor. 20000.—

Despre școala profesională de fete din Arad.

Pe zi ce trece frații noștri din Regat își arată dragostea și interesul ce ne poartă nouă celor din țările alipite la patria mamă.

La sunetul goarnei, soldatul și-a părăsit ogorul, nevasta și copiii și a plecat cu voce bună și hotărâre, pentru a înfăptui visul de secole al neamului românesc, anume de a strânge sub acelaș sceptru pe toți Români.

Femeile române din Regat și-au adus și ele prinosul lor de dragoste. Au îngrijit răniții cu devotament, s'au mângâiat de pierderea unui frate bărbat sau părinte cu gândul că numai prin aceste jertfe se putea îndeplini idealul Românilor. Și-au dat apoi seama că nu trebuie să se lase abătute de durerea lor intimă ci că au datoria de a o face să tacă și de a lupta înainte pentru nevoile neamului.

Și-au îndreptat atunci privirea spre surorile lor de aci și s'au hotărât a le pregăti pentru rolul serios ce au să-l joace în viață.

O femeie trebuie să fie luminată prin învățatură dar mai ales adânc cunoscătoare a gospodăriei: trebuie să știe a păstra o casă în ordine și curățenie a pregăti o mâncare gustoasă și a coase rochii și rufe pentru familia ei.

Această pregătire practică și-a propus societatea „Reuniunea femeilor române” din Iași să o dea fetelor din Ardeal prin școlile profesionale, ce vor să înființeze în diferite orașe.

În acest scop au sosit aici în Arad dna Mărzescu, soția fostului ministru de externe, și doamnele profesoare Gavrilescu și Praja, care împreună cu dna Pop ect., au pus temelie unei școli profesionale, ce se va deschide în curând. Vor fi primite elevele cari au absolvat 4 clase primare.

Această școală va fi formată din 8 clase dintre care 4 vor constitui cursul inferior, iar celelalte 4 cursul superior. În această școală se va învăța limba română, franceză, aritmetica, desenul, se va da însă deosebită atenție lucrului de mână și gospodăriei. În primii doi ani, care formează cursul pregătitor, elevele vor primi noțiunile generale de lucru de mână, iar din unul din atelierele de croitorie, rufărie, flori s'au mode.

Elevele absolvente ale acestei școli vor putea deschide ateliere, vor putea fi numite măestre de lucru în școlile profesionale s'au își vor putea conduce gospodăria cu mai multă pricepere de cât celelalte fete, care nu au fost îndrumate în vre-o școală.

Sfătuim pe toți părinții, care doresc binele copiilor lor, să le înscrie în această școală, unde vor fi conduse de cele mai bune dintre profesoarele din regat. D.

Prinderea și arestarea atentatorului dela Consulatul român din Odesa.

În noaptea de 15-16 August 1918 câțiva indivizi au pătruns în localul oficiului Consular Român din Odesa, unde au atacat pe dl Greceanu, Consulul General în momentul când D-sa se întorcea acasă dela restaurant. Grație intervenției D-lui Dr. Orloff care locuia în acelaș apartament cu Consulatul, indivizii au dispărut fără a li-se ști de urmă, și fără ca să poată fi prinși până în prezent, deși poliția rusă din Odesa a făcut multe cercetări.

Agentii Iuliu Onacu și Alexandru Bratu dela Prefectura Poliției Brașov întâlnind prin oraș un individ care li s'au părut suspect, l'au condus la Prefectură, unde fiind cercetat de dl subprefect Ioan Georgescu, acesta a descoperit că se numește Sârbu Ioan, este de fel din Dârste-Brașov, a fost servitor la Consulatului român din Odesa dela 15 Ianuarie 1916 și până la 18 August 1918 și că este autorul principal al atentatului săvârșit asupra d-lui Greceanu, Consul general, împreună cu alți complici.

Sârbu Ioan a făcut mărturisiri complete

asupra modului cum a săvârșit atentatul și modul cum a dispărut din Odesa ducându-se în orașul Carcov unde a făcut comerț de fructe.

Cu această ocazie d. subprefect Georgescu a mai descoperit că acest individ împreună cu complicii săi au falsificat semnăturile consulului pe mai multe pașapoarte, furând stampile din biroul Consulatului, aceasta în schimbul unor sume de ruble ce le primea dela diferite persoane.

Răspunsul Bulgariei la condițiunile Aliaților.

Bulgaria a răspuns la condițiile impuse ei prin tratatul de pace.

Nu era nevoie de o literatură prea demonstrativă, ca coaducătorii de azi ai destinelor statului vecin să-și manifeste îngrijorarea și nemulțumirea față de condițiunile cuprinse în tratat.

Rezervele Bulgariei sunt relative la despăgubiri, la clauzele militare și la Tracia.

Firește, că toate aceste rezerve și propuneri nu vor fi luate în considerație de Consiliul suprem. De aceea, nici nu vom insista asupra lor. De altminteră nici Bulgaria nu-și face iluziuni, căci nu intră în obiceiurile făuritorilor noului regulament european să revină asupra hotărârilor luate și fixate în punctele de tratat. Alceva este interesant de reținut.

Din tonul presei din Sofia reiese următoarele: poporul bulgar așteaptă cu nerăbdare reînvierea Rusiei și deci a politicii panslaviste.

Cu toate trădările Bulgariei față de Rusia țaristă nu ar fi de loc surprinzător să vedem la Sofia reînviind partide filoruse cu program panslavist.

Vor găsi bulgarii argumente să dovedească că ei totdeauna au fost filoruși și vor arunca directiva austrofilă și germanofilă dela 1913-1918 pe seama fostului rege Ferdinand. De altă parte, se bizue bulgarii și pe oarecari încurcături ce vor surveni în Orient, după aplicarea noului regulament.

Iată câteva aprecieri ale presei din Sofia asupra condițiilor păcii:

Dnenik: „Poporul bulgar nu-și poate stăpâni bucuria că nu este departe ziua când Rusia va lua locul ce i se cuvine în lume”.

Sroboda: „Haosul internațional datorit războiului continuă încă, cu toate hotărârile înțelepte și măsurile severe ale aeropagului din Paris. Adevărul este că alți nori se ridică la orizont”.

Rabotniceski Vestnic: „Condițiile sunt grele și de ele răspund politicienii din trecut. Socialismul va salva Bulgaria”.

„L'Echo de Bulgarie”: „Bulgaria este lovită aspru, într'un mod nemilos și nemeritat... Față de niște vecini înarmați până în dinți și cu teritorii mărite întreit sau împătrit, Bulgaria rămâne slăbită și dezarmată.

Situația este disperată, dar poporul bulgar se va pune pe muncă și se va ridica”.

Fraza din urmă merită să fie reținută.

C. D. și voluntarii Ardeleni.

Consiliul Dirigent apreciind frumosul rol pe care l-au avut voluntarii români pretutindeni în străinătate pentru prestigiul politic al cauzei românești precum și sacrificiile numeroase pe cari ei le-au adus patriei noastre întregite, a crezut să-și arete recunoștința patriotică față de ei, luând următoarele hotărâri:

1. Să menție Biroul Central al voluntarilor;
2. să se bată o medalie comemorativă, care dimpreună cu o diplomă, să se acorde fiecărui voluntar;
3. să se libereze ajutorul familiar tuturor familiilor acelor cari au fost lipsiți de acest ajutor considerați fiind de vecihiul regim ca desertori;
4. să fie luate în considerare pe listele de despăgubiri toate confiscările sau rechizițiile ce li s'au făcut în absența lor de casă;
5. la slujbele sătești foștii voluntari prezentându-se în condițiuni egale cu alți pretendenți să fie preferați.

Musee și Expoziții.

— Pe care ardelenii trebuie să le vadă când se duc la București. —

Museul național de antichități. Bulevardul Carol, Palatul Universității, deschis Dumineca și Joia între orele 11 și 3.

Museul Simu, strada Dimitrie A. Sturdza, foastă Mercur, No 6 și 8 (în dosul Ateneului român), Dumineca, între 10 și 1.

Museu, Th. Aman, al Ministeriului Culetelor și Instrucției Publice, strada E. A. Rosetti No 8, din Calea Victoriei, în fața Palatului Regal, Dumineca, între 10 și 12, iar Joia, între 3 și 5.

Expoziția de pictură Grigore Manea, Ateneul român, Sala Bibliotecii, zilnic între 9-13 și 2-6.

Museul de Istorie Naturală, la „Șosea” (Șoseaua Kiseleff), Dumineca între 10 și 4, iar Joia între 11 și 3.

TELEGRAME.

Situația politică în Budapesta.

Budapesta. — Guvernul Fridrich caută să se menție cu orice preț la putere. Astfel el a ordonat ca ziarele de opoziție să nu mai poată trece zona liberată de trupele române, unde autoritățile lui Friedrich le confiscă. Pentru a împiedeca aceasta pe viitor fruntașii partidelor democratice au adresat un memoriu misiunilor antantei din Budapesta cerând remedierea și disciplinarea lui Friedrich, arătând că țara nu mai poate tolera să fie terorizată prin măsuri abuzive. (Ag. Dacia.)

Budapesta. — Sir George Clerck după o conversație avută cu șefii socialiștilor a declarat că asigură socialiștilor locurile ce le compete la conducerea treburilor statului. (Ag. Dacia.)

Budapesta. — Primul ministru Friedrich, caută să contrabalanseze pe toate căile acțiunea pornită pe lângă misiunile antantei, pentru discreditarea sa. Luni au aranjat grevă parțială amplexiilor tramvaielor, cari au trimis o delegație la Sir Clerck, cerând menținerea lui Friedrich la guvern. Greva a suferit însă eșec complet deoarece numai puțini au ascultat de apelul oamenilor lui Friedrich. (Ag. Dacia.)

Capturarea statului ungar bolșevic.

Berlin. — Se anunță din Helsingfors că în luptele dela Tarskoie Selo a fost capturat întreg statul major al lui Trocki cărui a însă i-a reușit să fugă cu un automobil prin ploaia de gloanțe ale infanteriei inamice (Ag. Dacia.)

Opinia publică engleză și exkaizerul Wilhelm.

Londra. — „Daily Telegraph” la declarația făcută de Bonar Law, în camera comunelor, relativ la judecare și condamnarea exkaizerului, în Lipsca, scrie că opinia publică engleză nu mai tolerează acest lucru, ci pretinde ca exkaizerul în orice caz să fie adus la Londra spre a fi judecat și a-și face apoi pedeapsa ca orice criminal. Olanda să fie constrânsă prin orice mijloace la extradarea exkaizerului Wilhelm. (Ag. Dacia.)

Gen. Judenici, șef al guvernului rusesc.

Berlin. — „Berliner Zeitung am Mittag” publică o telegramă din Paris, care spune că Colceag și Denikin l-au recunoscut pe generalul Judenici de șef al guvernului rusesc și acesta în urma succeselor obținute de gen. Judenici în zilele din urmă, în luptele împotriva bolșevicilor.

Se anunță că gen. Judenici a dat în calitate de șef al guvernului rusesc, o proclamație către popor, declarând că nici el, nici Colceag sau Denikin nu intenționează să reîntronizeze monarhia prin introducerea unui guvern democratic. (Ag. Dacia.)

PUBLICAȚIUNE.

Se face cunoscut amatorilor, că la Reg. 86 Inf. din Oradea Mare este vacant locul de **șef de gornști și șef de Muzică** cu gradul de Sergent Instructor ori Plutonier. Amatori, cu certificate, că nu sunt dezertori și depărtați dela alte corpuri, se pot prezenta în orice zi și oră la Reședința Corpului în Oradea Mare (Cazarma Husarilor).

Comandantul Regimentului 86 Inf.
Co 645 Lt. Colonel N. Horea.

AVIZ.

Cantinele din cetatea Arad, cari se numesc „La baie” și „Grenadir” se dau în arândă pe un an, începând cu 1 Ianuarie 1919.

Cei interesați vor avea să-și înainteze în scris Comandamentului cazarmei (cetate) până în 1 Noembrie a. c.

Condițiunile mai apropiate se pot vedea în orele oficioase la biroul de geniu — „Timișoara”, filiala Arad-cetate, edificiul „garda principală”.

Comandamentul cazarmei (cetate)
Bi 590-10 Lt. Colonel Vlad.

C. F. R. DIRECȚIA REGIONALĂ ARAD.

No 25084/919. III.

Concurs.

Direcțiunea Regională a Căilor Ferate Române din Arad deschide concurs public pentru închirierea restaurantului din gara Albalulia. Inchirierea va începe dela 16 Noembrie 1919 și va dura până la 15 Noembrie 1924 adică cinci ani.

Condițiunile de concurs se pot vedea în fie care zi dela orele 8 până la 14, la secția secretariatului a Direcțiunei Regionale a C. F. R. Arad, la cereri în scris se poate primi și prin poștă.

Ziua ultimă de primirea concurselor se stabilește ziua de 7 Noembrie a. c.

Reflectanții sunt obligați ca înainte de preda ea concursului să depue la Cassa Direcțiunei 500 (Cinci sute) Coroane cauție indicând numărul acestui concurs.

Cauția se poate depune și în hârtie de stat. Arad, la 24 Octomvrie 1919.

Director Regional:
Di 619-3 Ispravnic.

CONCURS.

„Victoria” institut de credit și economii în Arad publică concurs pentru ocuparea mai multor posturi de

funcționari și practicanți

Cererile ajustate cu copia eventualelor documente și cu indicarea pretensiunilor sunt a se adresa la Direcțiunea institutului.
Vi 631

„ARĂDANA”

SOCIETATE COMERCIALĂ ȘI INDUSTRIALĂ PE ACȚIUNI ARAD.

A V I Z.

Rugăm pe toți acționarii cari nu și-au solvit încă rata II. pentru acțiunile subscrise la noi să binevoiască a o achita în restimpul cel mai scurt.

Plătirile se pot face sau direct la cassa institutului sau cu asemnată prin mijlocirea altor institute de bani.
A 633-5

PREFECTURA JUDEȚULUI SIBIIU.

Nr. 604-1919. pref.

PUBLICAȚIUNE.

În mai multe comune din județul Sibiiu sunt vacante posturi de secretari comunali.

Prin aceasta invitat pe toți cei ce posed cvalificațiunea prescrisă în Art. de lege XX. din 1900, ca cu grăbire să-și înainteze prefectului județului Sibiiu, cererile de concurs provăzute cu documentele justificative.

Retribuțiile sunt cele satorite prin Decretul Nr. XX al Consiliului Dirigent, publicat în Gazeta Oficială Nr. 60.

Cererile sunt a se înainta prin cei ce sunt fără serviciu, în mod direct, iar prin cei ce de prezent ocupă vre-o funcție publică, pe cale ierarhică.

Sibiiu, la 25 Octomvrie 1919.

Pe 637-2 Dr. Comșa
prefect al județului.

Redactor

rutinat în toate afacerile de reportaj și care vorbește și scrie limba franceză, germană și maghiară angajează imediat Agenția Telegrafică „Dacia”. Cluj, Str. Francisc Iosif Nr. 37. (A 576)

La secretariatul Șepreuș află aplicare

2 subsecretari

Retribuțiile sunt cele satorite prin decretul XX. al Consiliului Dirigent publicante în Gazeta Oficială No 60 Șepreuș, 30 Oct. 1919.

Se 645 Luca Putin. secretar.

Caut un scriitor

cu ceva praxă pentru biroul oficiului secretarial din Bănești (pu. Halmagiu, jud. Arad). Salar 400 cor. lunar și 50% din venitele lucrate de dânsul, ori prânz, cină, luminat, încălzit 150 cor. lunar și 25% din venite. Se recere cunoașterea ortografiei române. Cei căsătoriți, fără copii, sunt preferiți și plată după învoială. Ofertele sunt a se înainta la Petru Popovici secretar cercual. Po 626

Inștiințare.

Am onoare a aduce la cunoștința On public, că în strada Ioan Weitzer (lângă poșta centrală) am deschis o prăvălie de **aromate și delicatese**.

Pe lângă serviciul cel mai punctual se pot căpăta permanent *articole de calitate cea mai bună* în angro și detail.

Roagă binevoitorul sprijin:

A 644 Leon Kohn.

ANUNȚ.

Pe proprietatea din Buzsak al lui Sigismund Leopold se află de vânzare

Tauri

etatea 2 ani, — rasă frumoasă, — se pot vedea zilnic în grajdurile moșiei Arad-Gaiu.
(Le 480-2)

Se caută

pentru imediată angajare

un corector-traducător,

care cunoaște perfect limbile română, germană și maghiară.

Persoana angajată va fi încredințată și cu lucruri de birou la administrația institutului.

Ofertele cu indicarea pretenziunilor să se trimită

la Administrația ziarului
„ROMÂNUL”.

Companist sau Companistă

Pentru preluarea unei mari întreprinderi comerciale a Statului și pentru întregirea capitalului, caut un companist român sau companistă, cu capital mai mare.

Sunt comerciant român necăsătorit — solid și cu trecut nepătat — și firma mea de peste 10 ani e bine introdusă la familiile noastre fruntașe.

Au preferință cu deosebire părinții cu fată de măritat; modestă, cruțătoare, economă bună și cu creștere bună.

Oferte serioase să se adreseze la redacția foii sub „Sinceritate și încredere”. De 62

Tuburile și foitele „Scwahl”

se capătă — numai pentru revanzători — la firma

MIHÁLY ȘI BRUCKNER

Arad, str. Széchenyl. Mi 632-5

IN ATENȚIUNEA COMERCIANȚILOR DE VINURI ȘI PROPRIETARILOR DE VI.

Magazin permanent de butoaie pentru vin, de toate măsurile.

LUDOVIC BAUMANN, comerciant de butoaie. :: Arad, Piața Libertății No 11.
Ba 553-20

CEL MAI MODERN INSTITUT TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN ARDEAL BĂNAT ȘI CRIȘANA

CONCORDIA

SOCIETATE PE ACȚIUNI.
ARAD STR. ZRINYI No 570.
TELEFON No 570.

Fund aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate: ca mașini de cules, mașini de țipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișee, precum și cu cele mai moderne litere. Primește spre executare tot felul de opuri, reviste, foi, plăcate, registre, tipărituri pentru hânci și societăți precum și tipărituri administrative și advocaționale, invitări de logodnă, cununie și p. petreceri. Anunțuri funebrale — se executa cu cea mai mare urgență.

Serviciu prompt. Prețuri moderate.

